

‘ PUBLICZNA SZKOŁA
PODSTAWOWA
İM. HELENY MNISZEK
W SABNIACH

**PROGRAM WYCHOWAWCZY
NA ROK SZKOLNY 2016/2017**

OPRACOWANIE:

JOLANTA ROMAŃCZUK

MAŁGORZATA USZYŃSKA

PROGRAM OPRACOWANY W OPARCIU O:

- 1. Konstytucję RP**
- 2. Ustawę o systemie oświaty z dnia 07.09.1991 roku**
- 3. Kartę Nauczyciela**
- 4. Konkordat**
- 5. Program Polityki Prorodzinnej Państwa**
- 6. Konwencję o prawach dziecka**
- 7. Statut Publicznej Szkoły Podstawowej w Sabniach**
- 8. Obserwacje, sondaż, konsultacje z rodzicami**

Spis treści:

PREAMBUŁA

I. DIAGNOZA ŚRODOWISKA WYCHOWAWCZEGO SZKOŁY

II. MISJA SZKOŁY

III. WIZJA SZKOŁY

IV. SYLWETKA ABSOLWENTA

V. SYLWETKA WYCHOWAWCY

VI. WARTOŚCI I ICH REALIZACJA W PROCESIE
WYCHOWAWCZYM

VII. ZADANIA WYCHOWAWCZE

VII. CEREMONIAŁ I TRADYCJE SZKOLNE

VIII. SYTUACJE ZAGROŻENIA I FORMY POMOCY
WYCHOWAWCZEJ – TRYB POSTĘPOWANIA
W SYTUACJACH TRUDNYCH

IX. PRZYKŁADOWA TEMATYKA ZAJĘĆ DLA
WYCHOWAWCÓW KLASOWYCH

X. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

PREAMBUŁA

Program Wychowawczy powstał w oparciu o wizję i misję szkoły, które zostały opracowane przez zespół nauczycieli po uprzednim zdiagnozowaniu potrzeb uczniów i nauczycieli oraz oczekiwań rodziców. Przedstawia w sposób całościowy treści i działania o charakterze wychowawczym podejmowane w szkole i jest realizowany przez wszystkich nauczycieli. Ma charakter otwarty, może być poddawany modyfikacjom, aktualizacjom oraz unowocześnieniom.

Diagnoza środowiska wychowawczego szkoły

Szkoła Podstawowa w Sabniach znajduje się w środowisku wiejskim. Liczy 6 klas, do których uczęszcza 91 uczniów. Uczniowie szkoły pochodzą w większości z rodzin o niskim i średnim statusie ekonomicznym, często wymagających oddziaływań wychowawczych i społecznych.

Rodzice oczekują od szkoły zróżnicowanej oferty zajęć pozalekcyjnych i wyrównawczych, bowiem ważnym problemem jest pomoc uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniom zdolnym. Społeczność lokalna oczekuje od szkoły zapewnienia uczniom bezpiecznych warunków edukacyjnych i wychowawczych oraz promowania zdrowego stylu życia.

MISJA SZKOŁY

**„Wszyscy jesteśmy sobie potrzebni. Razem łatwiej,
radośniej, mądrzej, bezpieczniej”**

J. Korczak

Pragniemy, aby te słowa przyświecały działalności naszej szkoły – edukacyjnej i wychowawczej.

WIZJA SZKOŁY

- Rodzice posiadają pierwotne i największe prawa wychowawcze w stosunku do swoich dzieci. Szkoła wspiera rodzinę w dziedzinie wychowania.
- Nauczyciele wspomagają rozwój osobowy ucznia we wszystkich wymiarach: intelektualnym, moralnym, duchowym.
- Uczniowie mają możliwość dociekania do prawdy, szkoła ułatwia im osiągnięcie sukcesów i funkcjonowanie w otaczającym świecie.
- W szkole kładzie się nacisk na budzenie wrażliwości moralnej, na wspomaganie uczniów w ich dążeniu do samodzielności osądów, rozwijanie wrażliwości na dobro.
- Szkoła dąży do kształtowania w uczniach szacunku dla dobra wspólnego, rodziny, społeczności lokalnej, państwowej, a także do rozwijania patriotyzmu jako wartości o podstawowym znaczeniu.
- Nasza szkoła poprzez realizację założeń oceniania kształtującego motywuje i wspiera uczniów w rozwoju.

SYLWETKA ABSOLWENTA

Pragniemy, aby nasz absolwent był człowiekiem, który:

- Bardzo dobrze posługuje się językiem polskim;
- Zna historię własnego kraju i regionu;
- Ma uporządkowany system wartości;
- Umie współpracować w grupie;
- Potrafi korzystać z różnych źródeł wiedzy;
- Wierzy w swoje możliwości;
- Jest wyposażony w rzetelną wiedzę pozwalającą mu na kontynuowanie edukacji na wyższym szczeblu;
- Jest samodzielny, uczciwy, tolerancyjny, odpowiedzialny i twórczy;
- Przejawia postawę aprobowaną społecznie;
- Zna i wykorzystuje zasady dobrego wychowania;
- Dostrzega problemy i zagrożenia ekologiczne;
- Jest wrażliwy na cierpienie innych;
- Docenia wartość rodziny i swoje w niej miejsce;
- Zna i szanuje polskie dziedzictwo kulturowe;
- Jest otwarty na europejskie i światowe wartości kultury;

SYLWETKA WYCHOWAWCY

Istotą pracy wychowawcy jest:

- Wspieranie indywidualnego rozwoju ucznia;
- Wdrażanie do pełnienia różnych ról społecznych;
- Wzbudzanie w uczniach ciekawości świata;
- Inspirowanie ucznia do podejmowania samodzielnych, twórczych działań;
- Wspieranie uczniów w ich życiowych problemach;
- Posiadanie umiejętności rozwiązywania sytuacji konfliktowych;
- Budowanie atmosfery tolerancji, wzajemnego szacunku, poszanowania własnej godności i szanowania godności innych;
- Znajomość i przestrzeganie obowiązujących w szkole zasad;
- Wraz z zespołem klasowym organizowanie życia kulturalnego klasy i szkoły;
- Bycie obiektywnym i konsekwentnym w swoim działaniu;

WARTOŚCI I ICH REALIZACJA W PROCESIE WYCHOWAWCZYM

WARTOŚCI W PROCESIE WYCHOWANIA	SYTUACJE WYCHOWAWCZE
Prawda	<ul style="list-style-type: none"> - uczniowie szukają w różnorodnych źródłach odpowiedzi na problemy i zagadnienia pojawiające się w procesie dydaktycznym, osoba rozstrzygająca spór każdorazowo dociera do jego źródła
Piękno	<ul style="list-style-type: none"> - uczniowie dbają o wystrój sal, korytarzy, o estetykę otoczenia - zwracają uwagę na ubiór, higienę - dostosowują wygląd i ubiór do sytuacji - uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych (np.: wystawy, filmy, przedstawienia teatralne)
Rzetelna praca	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy i nauczyciele premiują uczniów wykonujących bardzo dobrze obowiązki wg zasad ustalonych przez szkołę - pracownicy szkoły poprzez wzorce osobowe wpływają na stosunek uczniów do obowiązków i pracy
Czystość języka polskiego, kultura słowa	<ul style="list-style-type: none"> - uczniowie czuwają nad poprawnością i czystością j. polskiego podczas lekcji i przerw, wycieczek - wyjeżdżają na przedstawienia, są zachęceni do lektury pozaszkolnej
Wrażliwość na krzywdy innych	<ul style="list-style-type: none"> - biorą udział w akcjach charytatywnych - biorą udział w akcjach dokarmiania zwierząt
Patriotyzm i poczucie wspólnoty lokalnej	<ul style="list-style-type: none"> - uczniowie uczestniczą w uroczystościach, rocznicach o charakterze patriotycznym w szkole i środowisku lokalnym - organizują obchody świąt szkolnych (Dzień Edukacji Narodowej, Dzień Sportu, Dzień Dziecka) - zapraszają na występy rodziców, władze gminy, twórców ludowych, ciekawych ludzi.

**ZADANIA WYCHOWAWCZE PUBLICZNEJ SZKOŁY
PODSTAWOWEJ W SABNIACH**

Główne zadania wychowawcze	Zadania szczegółowe
<p style="text-align: center;">1. Rozwijanie umiejętności społecznych poprzez zdobywanie prawidłowych doświadczeń w grupie rówieśniczej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Integracja zespołów klasowych • Opiekuńcze działania nauczycieli wobec dzieci • Współpraca w przygotowaniu imprez klasowych • Wrażliwość na potrzeby innych • Wzajemna pomoc i współdziałanie • Umiejętność współpracy w grupie • Budowanie prawidłowych relacji i więzi wewnątrzszkolnych • Rozbudzanie szacunku dla poglądów innych • Realizacja elementów projektu „Szkoła Współpracy”
<p style="text-align: center;">2. Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie imprez upamiętniających rocznice i święta państwowe • Troska o miejsca pamięci narodowej • Szacunek dla symboli narodowych • Podtrzymywanie tradycji rodzinnych • Znajomość praw i obowiązków ucznia • Znajomość postaci i twórczości patronki szkoły Heleny Mniszek
<p style="text-align: center;">3. Nacisk na szeroko rozumianą kulturę osobistą. Wprowadzanie ucznia w świat kultury i sztuki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie pożądanых postaw • Wskazywanie pozytywnych postaw i zachowań • Promowanie i nagradzanie wzorców osobowych • Szczególna dbałość o czystość języka między uczniami • Udział w przedsięwzięciach kulturalnych i spektaklach w szkole i poza szkołą
<p style="text-align: center;">4. Integracja szkoły ze środowiskiem lokalnym</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja imprez okolicznościowych • Rozbudzanie świadomej przynależności do społeczności środowiskowej • Uczenie właściwego zachowania wobec tradycji, symboli narodowych i miejsc pamięci

	<ul style="list-style-type: none"> • Reprezentowanie środowiska lokalnego • Nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z organizacjami i instytucjami lokalnymi
<p>5. Rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów oraz promowanie wizerunku i osiągnięć szkoły</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w konkursach, olimpiadach, zawodach sportowych, zajęciach dodatkowych • Rozpowszechnianie osiągnięć i dokonań szkoły • Prezentacja twórczości uczniów w środowisku
<p>6. Realizacja zadań w ramach promocji zdrowia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wskazywanie sposobów jak żyć zdrowiej i tworzyć zdrowe środowisko • Zachęcanie innych, zwłaszcza rodziców uczniów do podjęcia podobnych działań • Zwracanie uwagi na zasady zdrowego żywienia • Kontynuacja zadań programu edukacyjnego „Szkola promująca zdrowie”
<p>7. Wdrażanie działań sprzyjających bezpieczeństwu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpieczeństwo w czasie dojeżdżania do szkoły i ze szkoły • Właściwe zachowanie w środkach komunikacji publicznej • Zapoznanie z zasadami ruchu drogowego • Przestrzeganie bezpieczeństwa w czasie zabaw i gier podczas opieki świetlicy • Zapoznanie z zasadami ewakuacji przeciwpożarowej • Zachowanie bezpieczeństwa w czasie wycieczki zimowej i letniej
<p>8. Współpraca z Poradnią psychologiczno – pedagogiczną</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opieka nad uczniami o szczególnych potrzebach edukacyjnych i uczniami niepełnosprawnymi • Opieka nad uczniami z zaburzonym zachowaniem, niedostosowanymi społecznie, sprawiającymi trudności wychowawcze.
<p>9. <u>Rozwijanie kompetencji czytelnich oraz upowszechnianie czytelnictwa</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja imprez i konkursów promujących czytelnictwo • Współpraca z biblioteką publiczną • Udział w akcjach czytelnich szkolnych i ogólnopolskich

CEREMONIAŁ I TRADYCJE SZKOLNE

Ceremoniał szkolny stanowi integralną część z przyjętą tradycją szkolną oraz harmonogramem uroczystości i imprez szkolnych.

Udział sztandaru w uroczystościach na terenie szkoły dotyczy głównie:

- uroczystości o charakterze państwowym,
- rozpoczęcia i zakończenia roku szkolnego
- ceremonii ślubowania pocztu sztandarowego (tekst ślubowania zawarty w Statucie Szkoły)
- ceremonii ślubowania klasy I (tekst ślubowania zawarty w Statucie Szkoły)
- innych uroczystości

Tradycją szkolną jest organizowanie stałych uroczystości i imprez takich jak:

- **Rozpoczęcie roku szkolnego**
- **Ślubowanie klasy I**
- **Święto piezzonego ziemniaka**
- **Dzień Edukacji Narodowej**
- **Święto Niepodległości**
- **Dyskoteka andrzejkowa**
- **Wigilia szkolna**
- **Choinka szkolna**
- **Dzień Babci i Dziadka**

- **Dzień Wiosny**
- **Apel wielkanocny**
- **Dzień Papieski**
- **Dzień Ziemi**
- **Święto Konstytucji 3 Maja**
- **Dzień Dziecka, Dzień Matki, Dzień Rodziny**
- **Zakończenie roku szkolnego**

SYTUACJE ZAGROŻENIA I FORMY POMOCY WYCHOWAWCZEJ –

Tryb postępowania w sytuacjach trudnych

1. Niedostatek ekonomiczny

- współpraca z GOPS-em
- zwolnienie ze składek ubezpieczeniowych
- dofinansowanie podręczników
- obiady finansowane przez GOPS

2. Patologia rodziny i uzależnienia

- profilaktyka uzależnień na lekcjach wychowawczych (programy profilaktyczne, filmy)
- współpraca z Poradnią pedagogiczno – psychologiczną i kuratorem
- obserwacja i każdorazowe udzielanie pomocy
- interwencja pedagoga szkolnego

3. Problemy w nauce

- świetlica socjoterapeutyczna
- pomoc koleżeńska
- pomoc ze strony nauczycieli przedmiotu
- współpraca z Poradnią pedagogiczno – psychologiczną
- współpraca z rodzicami.

4. Przeciwdziałania zagrożeniom i patologii

Wagary, uciezki	<ul style="list-style-type: none"> - systematyczna kontrola frekwencji - rozmowa z wychowawcą, pedagogiem - powiadomienie rodziców - wpływ na ocenę z zachowania
Agresja słowna i fizyczna	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowa z wychowawcą, rodzicem, pedagogiem - dotarcie do istoty konfliktu - przypomnienie zasad kulturalnego i spokojnego rozwiązywania konfliktu - próba pogodzenia zważnionych stron - udzielenie nagany wychowawcy, dyrektora
Kradzieże	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowa - zwrot mienia lub zadośćuczynienie - powiadomienie rodziców - wpływ na ocenę z zachowania
Palenie papierosów	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowa - powiadomienie rodziców - obniżenie oceny z zachowania
Arogancja i wulgarność	<ul style="list-style-type: none"> - kreowanie pozytywnych postaw i zachowań - uświadomienie konsekwencji niewłaściwej postawy
Kłamstwo	<ul style="list-style-type: none"> - pomoc w przełamaniu bariery strachu przed przyznaniem się - współpraca z rodzicami - wyjaśnienie sytuacji
Dewastacja sprzętu, niszczenie mienia	<ul style="list-style-type: none"> - naprawa szkody - konsekwencje finansowe - powiadomienie rodziców - dodatkowa praca na rzecz szkoły
Wymuszenia, zastraszanie	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowa i spotkanie z wychowawcą, rodzicami - wpływ na ocenę z zachowania - wykluczenie z zabaw i imprez

Szczegółowe procedury postępowania zawarte są w Programie Profilaktycznym Szkoły.

PRZYKŁADOWA TEMATYKA ZAJĘĆ DLA WYCHOWAWCÓW KLASOWYCH

Klasy I – III

Edukacja prozdrowotna

- zachowanie higieny osobistej
- higiena przygotowania i spożywania posiłków
- prawidłowe odżywianie się
- las miejscem odpoczynku
- poznajemy grzyby jadalne i trujące
- gry i zabawy na świeżym powietrzu
- znajomość zasad ewakuacji przeciwpożarowej
- realizacja zadań projektu „Szkoła promująca zdrowie”

Edukacja prorodzinna

- nasze urodziny lub imieniny świętem całej rodziny
- Święta – czas spędzony w gronie rodzinnym
- ważne dni w roku: Dzień Matki, Dzień Ojca, Dzień Babci, Dzień Dziadka
- pomagamy rodzicom w pracach domowych
- wypoczywamy aktywnie z rodzicami
- zgodne współżycie z rodzeństwem

Edukacja komunikacyjna

- bezpieczna droga do szkoły i do domu
- zasady przechodzenia przez jezdnię
- znamy znaki drogowe i sygnały świetlne
- jak bezpiecznie jeździć rowerem
- jak bezpiecznie spędzać ferie zimowe i letnie wakacje
- zachowanie w środkach komunikacji publicznej
- udział w konkursach dotyczących bezpieczeństwa

Edukacja ekologiczna

- zachowujemy czystość w najbliższym otoczeniu
- poznajemy rośliny i zwierzęta chronione
- ochrona przyrody obowiązkiem każdego człowieka
- czysta woda podstawą życia
- dlaczego i jak chronimy powietrze
- co to jest dziura ozonowa
- co to są kwaśne deszcze

- na czym polega rolnictwo ekologiczne
- co to jest łańcuch pokarmowy
- dokarmiamy zwierzęta zimą
- opieka nad zwierzętami domowymi
- poznajemy wybrane parki narodowe i rezerваты przyrody
- segregowanie śmieci

Dziedzictwo kulturowe

- poznajemy przeszłość naszej wsi
- obrzędy i tradycje ludowe
- miejsca pamięci narodowej
- miejsca warte odwiedzenia w naszej okolicy
- Warszawa – stolica Polski
- organizacja imprez i uroczystości lokalnych

Klasy IV – VI

Edukacja prozdrowotna

- higiena ciała i ubioru
- miejsce do pracy i wypoczynku
- choroby brudnych rąk i jak ich uniknąć
- zmiany w okresie dojrzewania
- jak mój wygląd wpływa na moje samopoczucie
- zasady ewakuacji przeciwpożarowej
- prawidłowe odżywianie

Wychowanie do życia w rodzinie

- rodzice a dzieci
- prawa dziecka i prawa rodziny
- mały człowiek i jego problemy
- jak postępować z dziećmi wrażliwymi i nadpobudliwymi
- tradycje rodzinne i ich wpływ na więzi rodzinne
- praca zawodowa rodziców

Edukacja czytelnicza i medialna

- reklama i jej mechanizmy
- media, z których korzystam
- wizyta w bibliotece
- rola książki w życiu
- jak gospodarować pieniędzmi
- sztuka komunikowania się

Edukacja komunikacyjna

- co to jest kodeks drogowy i jak z niego korzystać
- ogólne zasady ruchu drogowego
- korzystanie ze środków komunikacji publicznej
- budowa roweru – układ jezdny i napędowy
- jazda rowerem po drogach publicznych
- poznajemy znaki drogowe
- skutki nieprzestrzegania przepisów ruchu drogowego przez kierujących rowerem i motorowerem
- Stop! Niebezpiecznym zabawom w pobliżu jezdni
- najczęstsze przyczyny wypadków drogowych

Edukacja ekologiczna

- nie dajmy się zasypać śmieciom
- szkodliwe działanie nikotyny
- rozpoznanie pospolitych gatunków roślin i zwierząt w terenie – wycieczka do lasu
- flora i fauna Polski – filmy video
- wycieczki do parków narodowych
- przyroda w poezji i piosence
- mój pies – stosunek człowieka do psa
- codzienne działania chroniące środowisko: gaszę światło, wyłączam telewizor w pustym pokoju, zakręcam kran
- jak żyć pod dziurą – zagrożenia warstwy ozonowej
- udział w akcjach: Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi

Dziedzictwo kulturowe

- tradycja i obrzędy ludowe i ich rola wychowawcza
- moja wieś wczoraj a dziś
- zabytki architektury w naszym regionie
- wierzenia, legendy, podania w naszym regionie
- tradycje regionalne

Wychowanie patriotyczne i obywatelskie

- szkoła jej historia i tradycje
- znajomość postaci patronki szkoły – Heleny Mniszek
- symbole narodowe, rocznice państwowe
- organizacja imprez i uroczystości
- miejsca pamięci narodowej
- władze samorządowe.

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Monitoring programu prowadzony jest na bieżąco przez dyrektora szkoły, pedagoga i wszystkich nauczycieli. Poddawany jest ewaluacji i modyfikowany zgodnie z zaistniałymi sytuacjami, ma charakter otwarty.

Formy ewaluacji:

- obserwacja i ocena zachowania uczniów (wychowawcy klas)
- rozmowy z uczniami
- rozmowy z rodzicami
- analiza dokumentacji
- wypowiedzi i uwagi nauczycieli na posiedzeniach Rady Pedagogicznej
- sprawozdania wychowawców klasowych